

4. Слухай С.В. Формування доходів місцевих бюджетів у контексті трансформації податкової системи / С.В. Слухай, Н.Я. Здерка // *Фінанси України*. - 2006. - № 5. - С. 12-20.

5. Суховірьська О.Б. Фінансові ресурси місцевих органів влади / О.Б. Суховірьська // *Фінанси України*. - 2002. - № 11. - С. 61-67.

Шевчук О.М.

асистент кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності

Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»

м. Харків, Україна

ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З КОНТРОЛЮ ЗА НАРКОТИКАМИ

На сьогодні загрозливою тенденцією розвитку наркотичних проблем в Україні є постійне збільшення зареєстрованої кількості хворих на наркотичну залежність та зростання незаконного обігу наркотичних засобів. Наслідками невідстроченого вживання наркотиків є втрата працездатності та здоров'я в молодому віці, зростання правопорушень та злочинності [1]. Одним із заходів протидії незаконного обігу наркотичних засобів є контроль в цій сфері. Контроль, як і будь-який різновид діяльності, має певну організаційно-правову структуру, організаційно – правовий механізм здійснення державного контролю складається з певної кількості елементів. Зміст контрольної діяльності у сфері обігу наркотичних засобів розкривається через зміст і характер функцій, які реалізуються в процесі такої діяльності, тому доцільним є розгляд такого елементу як функції.

Для правильного з'ясування терміна "функції" звернемося також до його філологічного тлумачення. Етимологія слова "функція" походить від лат. *functio* виконання – 1) обов'язок, круг діяльності; призначення, роль [2, с. 556]. Тлумачний словник української мови визначає функцію як: а) явище, що залежить від іншого явища, є формою його виявлення і змінюється відповідно до його змін; б) роботу будь-кого, будь-чого, обов'язок, повинність, місія [3, с. 707]. Філософський словник – як "зовнішній прояв властивостей будь-якого об'єкта у даній системі відносин" [4, с. 504, 505].

В юридичній літературі поняття "функції" має різноманітне тлумачення. На думку В. Афанасьєва, функції управління – це операції, дії суб'єкта управління, що відповідають послідовним стадіям управлінського циклу та сукупність яких складає зміст управлінського процесу [5, с. 207]. Д. М. Бахрах наголошує на тому, що вказані функції є типовими видами взаємодії між суб'єктами і об'єктами, тобто теж прирівнює їх до самого управлінського впливу [6, с. 63, 64]. Отже, в юридичній літературі найчастіше поняття функції контрольної діяльності пов'язується із видами, напрямками діяльності органів, спрямованими на виконання визначених завдань.

Розглянемо основні функції Державної служби України з контролю за наркотиками (далі – ДСКН України) у сфері обігу наркотичних засобів. Так, ДСКН України [7] здійснює такі функції: планування – визначає пріоритетні напрями розвитку сфери обігу наркотичних засобів, та здійснює заходи з протидії їх незаконному обігу (пп. 4 п. 4); розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України, КМ України, в тому числі проекти нормативно-правових актів (пп. 1 п. 4); розробляє проекти державних цільових програм з питань контролю за обігом наркотичних засобів (пп. 2 п. 4); розробляє пропозиції щодо приведення законодавства України з питань обігу наркотичних засобів, відповідність із законодавством ЄС, міжнародними договорами (пп. 3 п. 4); прогнозування – здійснює прогнозування розвитку наркоситуації, проводить постійний моніторинг стану справ у сфері протидії наркозлочинності, забезпечує збирання та узагальнення інформації про джерела і шляхи надходження в незаконний обіг наркотичних засобів (пп. 7 п. 4); регулювання – розробляє та затверджує ліцензійні умови (пп. 14 п. 4), видає суб'єктам господарювання ліцензії (пп. 15 п. 4), приймає в установленому порядку рішення про анулювання ліцензій (пп. 16 п. 4), провадження господарської діяльності; готує та вносить в установленому порядку на розгляд КМ України пропозиції щодо включення засобів і речовин до Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів (пп. 12 п. 4); інформаційна – отримує, аналізує та узагальнює в межах своїх повноважень інформацію про стан справ у сфері обігу наркотичних засобів та протидії їх незаконному обігу (пп. 8 п. 4); створює інформаційні системи відповідно до покладених на неї завдань (пп. 25 п. 4); інформує відповідно до міжнародних договорів, компетентні органи інших держав про вивезення з території України або транзит через територію України наркотичних засобів, а також повідомляє про здійснення таких операцій Міжнародному комітету ООН з контролю за наркотиками (пп. 33 п. 4); інформує заінтересовані центральні органи виконавчої влади та інші органи державної влади про заяві урядів іноземних держав, які відповідно до конвенцій ООН забороняють ввезення на свою територію наркотичних засобів (пп. 34 п. 4); здійснює обмін інформацією з компетентними органами іноземних держав та міжнародними

організаціями (пп. 37 п. 4); профілактична – здійснює профілактичну діяльність щодо попередження незаконного вживання наркотичних засобів, а також незаконного обігу зазначених засобів, речовин та їх прекурсорів (пп. 11 п. 4); координаційна – здійснює координацію діяльності органів виконавчої влади щодо організації виконання актів законодавства (пп. 26 п. 4) та пов'язану з виконанням державних програм з питань обігу наркотичних засобів та протидію їх незаконному обігу (пп. 28 п. 4); превентивна – виявляє умови та причини, що призводять до незаконного обігу наркотичних засобів, організовує в межах своїх повноважень здійснення заходів щодо їх усунення (пп. 6 п. 4); статистична – подає щороку КМ України звіт про результати реалізації державної політики у сфері обігу наркотичних засобів, а також у сфері протидії їх незаконному обігу (пп. 5 п. 4); готує та в установленому порядку подає до Міжнародного комітету з контролю за наркотиками ООН статистичні звіти про обіг в Україні наркотичних засобів (пп. 36 п. 4); організаційна – здійснює в установленому порядку добір кадрів в апарат ДСКН України та на керівні посади в її територіальних органах, на підприємствах, в установах і організаціях, що належать до сфери її управління, формує в установленому порядку кадровий резерв на відповідні посади, організовує роботу з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і працівників апарату ДСКН України та її територіальних органів (пп. 2 п. 5); організовує планово-фінансову роботу в апараті ДСКН України, її територіальних органах, на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери її управління (пп. 4 п. 5); організовує розгляд звернень громадян з питань, пов'язаних з діяльністю ДСКН України, її територіальних органів, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери її управління (пп. 5 п. 5); організовує ведення діловодства та архіву в апараті ДСКН України відповідно до встановлених правил (пп. 8 п. 5); профілактична – здійснює профілактичну діяльність щодо попередження незаконного вживання наркотичних засобів та психотропних речовин, а також незаконного обігу зазначених засобів, речовин та їх прекурсорів (пп. 11 п. 4); правоохоронна – вживає у межах своїх повноважень заходів щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення контролю за обігом наркотичних засобів (пп. 17 п. 4); експертна – визначає уповноважену установу для підготовки експертних висновків, які є підставою для видачі суб'єктам господарювання дозволів на здійснення імпортно-експортних операцій у сфері обігу наркотичних засобів, (пп. 23 п. 4); забезпечує проведення техніко-економічних та наукових досліджень із залученням експертів і консультантів (пп. 24 п. 4); проводить нормативно-технічну, медико-біологічну, хіміко-аналітичну експертизу матеріалів, спеціалізовану оцінку та інші види експертних досліджень, пов'язаних з наркотичними засобами, психотропними речовинами, їх аналогами і прекурсорами (пп. 20 п. 4); правозастосовча – у межах своїх повноважень, на основі і на виконання Конституції та законів України, актів і доручень Президента України, актів КМ України видає накази, які підписує Голова ДСКН України. Нормативно-правові акти ДСКН України підлягають державній реєстрації в установленому законодавством порядку. Рішення ДСКН України, прийняті в межах її повноважень, обов'язкові для виконання центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами та місцевими державними адміністраціями, органами влади АР Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями всіх форм власності та громадянами. ДСКН України у разі потреби видає разом з іншими органами державної влади спільні акти(п. 9).

Отже, враховуючи вищевикладене, в ході здійснення контрольної діяльності у сфері обігу наркотичних засобів ДСКН України реалізує наступні функції: правозастосовчу, експертну, правоохоронну, профілактичну, організаційну, статистичну, превентивну, інформаційну, регулювання, прогнозування, координаційну, планування тощо.

Література:

1. Насток В. Я. До проблеми обговорення національної стратегії України щодо наркотиків (на період до 2020 р.) / В. Я. Насток, О. М. Шевчук // <http://narko.gov.ua/komnarko/uk/publish/article/97356>
2. Московець В. І. Поняття та значення правоохоронної функції держави / В. І. Московець // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pib/2011_2/PB-2/PB-2_1.pdf
3. Новий тлумачний словник української мови. Т.1. – К.: Аконіт, 1999. – 910 с.
4. Філософський словарь / Под ред. Н.Т. Фролова. – М.: Политиздат, 1991. – 560 с.
5. Афанасьев В. Г. Научное управление обществом (опыт системного исследования) / В. Г. Афанасьев. – М.: Политиздат, 1973. – 390 с.
6. Бахрах Д. Н. Административное право: учебник для вузов / Д. Н. Бахрах. – М.: Изд-во БЕК, 1997. – 368 с.
7. Положення Державної служби України з контролю за наркотиками: Указ Президента України від 13.04. 2011 р., № 457/2011 р. // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 29. – Ст. 1263.